

Fregatbyggeri i Danmark er en økonomisk elendig idé

Børsen den 12 juni 2025

I slutningen af april tog Folketinget en beslutning, der fløj under økonomers radar på tidspunktet.

Et bredt flertal vedtog, at 26 nye fartøjer til flåden, inklusive flere fregatter, skal bygges på danske værfter.

Særinteresser fra konsortiet Danske Flådeskibe K/S til både Dansk Erhverv og Dansk Metal har rost aftalen. Når direkte involverede interesser er så tilfredse, bør man være skeptisk, og aftalen er også en både forsvarsmæssigt og økonomisk elendig idé.

Baggrunden for at kræve, at væsentlige dele af Forsvarets nye indkøb skal lægges i Danmark, er stort set altid, at det skaber arbejdspladser.

Derudover er de politiske påstande, at man kan bygge knowhow og øge eksporten i Danmark ved at kræve, at flådens nye udgifter lægges i Danmark. Identiske argumenter høres også ofte om protektionistiske tiltag, aktivistisk industripolitik, og anden industristøtte. I alle tilfælde strider de mod basal økonomisk logik.

En rapport fra ministeriets Nationale Partnerskab for det maritime område sidste år afslører, at både ministeriet og branchen i virkeligheden kender problemerne.

Når man læser ind bag de politiske håb, peger den på, at der mangler skibsbygningskapacitet og kvalificeret arbejdskraft, og at en del af analysen hviler på ret fiktive eksportmuligheder for branchen i fremtiden.

Med den nuværende kapacitet er det ikke engang muligt at bygge de store fregatter, der skal være flådens rygrad de næste årtier.

Det grundlæggende problem er, at politikken udelukkende kan flytte arbejdspladser og ikke skabe dem.

Det gælder, selv hvis det kan lade sig gøre at omkvalificere folk fra andre sektorer. Der er reelt ingen arbejdsløshed i landet, så alle nyansatte vil komme fra andre job, der er mere produktive.

Det samme gælder de massive investeringer, som branchen må foretage for at skabe kapacitet til byggeriet, der er langt fra at være kommercielt interessante, medmindre der følger statslig milliardstøtte med.

Der er på ingen måde uendelige ressourcer i Danmark, og de politiske investeringer sker derfor på bekostning af andre investeringer, der ikke kommer til at foretages i fremtiden.

Det politiske krav om, at fartøjerne skal bygges i Danmark, vil derfor på meget håndgribelige måder gøre landet fattigere ved at tvinge medarbejdere og andre ressourcer væk fra mere produktive og hen mod mindre produktive hverv.

Det gør ikke blot den samlede økonomi mindre produktiv, men medarbejder også ofte videreudvikling af de komparative fordele og kompetencer, som et samfunds mest produktive virksomheder lever af.

Det indebærer også, at Forsvaret simpelthen får mindre for pengene, jo mere Folketinget kræver, der skal bygges i Danmark

Krav om, at man skal 'skabe' arbejdspladser, og helst i synlige brancher og bestemte steder i landet, er måske godt politisk håndværk.

Men de er til enhver tid og overalt elendig økonomisk politik, der gør borgerne fattigere.

Christian Bjørnskov